

fessionel Foranstaltning, en evangelisk-lutherisk Foranstaltning, og da vi i dette Land have fri Religionsøvelse, kan der ogsaa komme mange Danske af andre Konfessioner eller uden Konfession til Amerika. Det er fuldstændig rigtigt; men her gjælder Ordet: „Er Dit Die ondt, fordi jeg er god?“ Fordi andre Konfessioner eller Ikke-Konfessionelle ikke ville drage Nytte af denne Kirke, derfor kunne de ikke med nogen Grund modsætte sig, at en Stat, som har etableret ved sin Grundlov en evangelisk-lutherisk Kirke som dansk Folkekirke, der som saadan støttes af Staten, ogsaa giver Bidrag til sine evangelisk-lutheriske Landsmænd udenfor Danmark. Jeg har ikke Oplysninger om, hvor meget andre Lande eller Konfessioner hde i Understøttelse til kirkelige Diemed til deres Meningsfæller og deres Menigheder i New York, men jeg skulde tage meget feil, om ikke dette Beløb lige overfor, hvad Andre hde, er som en Draabe i Havet. Naar man derfor stiller sig blot endda paa Religionsfrihedens, den simple Billigheds og Retfærdigheds Standpunkt, skjønner jeg ikke rettere, end at vi særdeles vel kunne være bekendte, ja, jeg vil endogsaa sige, at vi vilde stille os udenfor os selv, hvis vi ikke sagde: Ja, New York Menighed kan faae denne Understøttelse, som kun udgjør en Fjerdedel af, hvad de selv have betalt og risikeret ved Opførelsen af denne Kirke. Der indvendes nu to Grunde derimod. Den ene Grund er den, at der kan være andre Steder i Amerika, hvor det kunde være lige saa vel begrundet at hde konfessionel Understøttelse. Dertil vil jeg for det Første sige, at man hder jo Bidrag gjennem Finantsbudgettet til den dansk-amerikanske Mission, til Oplærelse af dansk-amerikanske Præster og til deres Rejse derover, altsaa er man inde paa denne Vel. For det Andet vil jeg sige, at de andre Steder, som kunde have et lige saa begrundet Krav, gavner man jo slet ikke ved at negte dette. Man kan svare: Ja, men Konsekventerne hde os til at gaa andre Steder hen. Men dertil siger jeg, at naar Konsekventerne ikke ere større, end at vi kunne hjælpe under lignende Forhold med 8,000 Kr., kunne vi rolig gaa dertil og endda være overbeviste om, at vi ikke have fulgt vore Landsmænd ud over Verdenshavet med nogen større Hjælp, end tilsvarende Nationer have hdet. Det er den ene Grund. Den anden Grund er den, at det kommer ikke Alle tilgode, at der er Fritænkere og andre Konfessioner blandt Emigranterne, og de staa der uden Andel i dette Gode. Jeg kan ikke ganske indrømme, at det er rigtigt; thi den danske Menighed har Andet at gjøre

end at prædike evangelisk-lutherisk Lærdom. Menighedsmedlemmerne og deres Præster tage sig jo rent borgerlig af Emigranterne i Sygdoms- og Nødstilfælde, saaledes at de kunne have deres Ophold der de Dage, inden de skulle rejse videre efter deres Billest og deres Tur, og gjøre det i stor Udstrækning ligesom de andre Konfessioner, der ikke holde sig til den rent religiøse konfessionelle Virksomhed, men drive Hospitals-, Sygepleie- og anden Barmhertighedsgjerning i meget vidt Omfang, hvorigjennem de omfatte alle Konfessioner uden Hensyn til deres egen specielle Religion. Det Samme er jo Tilfældet med den danske Kirke i New-York; den standser ikke ved blot at prædike evangelisk Lutherdom i Særdeleshed, naar den har den Mand i Spidsen, hvis humane Virksomhed for Emigranterne er almindelig erkjendt og roses af Mange, der staa ikke religiøst paavirkede af denne særlige Konfession, som vi for Resten ikke skulle staa her og stamme os over. New-York er utvivlsomt den Stad udenfor Europa, der har den største Trafik af Danske. For det Første bor der jo en talrig Menighed — jeg betragter, jeg ikke kan sige, hvor mange — men for Resten ere jo de Folk, der komme til denne Stad, Folk, der have levet under noget trykkende Forhold, Mange ere Thende o. s. v. For det Andet er der jo i de sidste tre Aar kommet Skibe, naar jeg tager ind- og udgaende med, af omtrent 100,000 Tons Drægtighed. Det er, som man strax kan regne ud, et stort Antal Skibe, og jo mindre Antallet er, desto større Tonsdrægtighed og i Reglen des større Besætning. Det er danske Skibe, dels fra Danmark, dels fra fremmede Havne, og som altsaa staa i Forbindelse med det meget stærkt besøgte danske Sømandshjem i New-York. Desuden er New-York anløbet som første Sted for et meget stort Antal af danske Emigranter. Den danske Thingvallane har saaledes i de 3 Aar 1887, 88 og 89 gennemsnitlig aarlig oversendt omtrent 11,000 danske Emigranter, det har været lidt mindre i 1889, men holde vi os blot til 1887—88, har det været 12—13,000 danske Emigranter, hvis første Fremtræden paa oversøisk Grund har været i New-York, og som altsaa i Tilfælde af mangelaandende Hindringer her møde den danske Menighed og dens Medlemmer og Forstandere som naturlige Hjælpere, og jeg er overbevist om, at ikke en eneste, hvad Religion han saa beskjender sig til, har neget at modtage Tjenester og Velvilligheder! Det er muligt — desværre har jeg ikke de Oplysninger, og jeg tror ikke, de i Diebliffet habes her i